

KOLCZSVÁRI KÖZLÖNY

SZERKESZTOI SZALLÁS:

Ó-vár, Vizi-utca, 231. szám, első emeletben

Megjelen a lap hetenkint négyszer u. m. Vasárnap, Keddén, Csütörtökön és Szombaton.

Ara évnegyedre 3 ft o. 6. Hirdetési ár: négyhasábos sorért elsőször 7 kr, másodsor 6 kr, harmadsor 5 kr. o. 6. s minden hirdetés után 30 kr bélyegző. Előfizetés a hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltetik.

KIADÓ-HIVATAL:

Kőnéptáza, STEIN J. könyvkereskedése.

Kolozsvár, január 24-kén 1861.

(D) Midőn hazánkiai a megyékhez intézett, s alább általunk is közreadott királyi rendeletet olvasdadják, kérdésen kívül elhiszszük, nem lesznek mentve az aggodalomtól.

Nem látjuk még most sem idejét annak, hogy a legfelsőbb iratot oly elemzés alá vehessük a mint ehhez a parlamentális országok közvéleménye szokva van, s a mint azt a magyar nemzet politikai értelessége is igényelheti a közvélemény nyilvános orgánjaitól.

Átmeneti körülményeink nehéz korlátokat láttatnak még most is előttünk s nem ereszkedhetünk oly jogi kérdések megvitatásába, mely kérdések döntő törvényszerűek csak a már kihirdetett országgyűlés lehet.

A mostani átmeneti kormány is csak az erkölcsi érzet kötelmei által lévén felelős a közvélemény előtt, nem lehet még a sajtónak oly interpellációkat tenni, minőket felelős minisztériumok által alájegyzett iratokra tenni szoktak.

De annyit szabad elmondanunk, hogy a leirat hangja elég szigorú, habár nem tagadjuk, hogy egy néhány vármegye eljárása által e szigor alkalmasint provokálva is volt, a mennyiben több megye az országgyűlés teendőit anticipálta.

Egy nagy momentumot látunk azonban úgy a megyék hullajásaiban, mint ezen leirat némely oldalainak körülményszerű irányában és természetében, a mely momentum alkalmasint rögtönös fényt vethet azon hírlapi viták közé, melyek a pesti lapokban a felelős miniszteresség eszméje mellett és ellene fölmerültek. Itt láthatni be a már új rétegekkel népesedett megyék által elfoglalható tért, s oly felsőrendelkezések lehető határait, melyek nem az ország keblében keletkeznek. Ha valamely szigor szükségességét most a helyzet igazolja; de e szigor analógiánál szolgálhat máskor talán igazolhatatlan alkalmazás lehetőségére.

De másfelől igen sok van e leiratban, a mi a legitim érzésű honfinak figyelmét kelti fel.

E leirat legelső a megyékhez, melyben ő felsége nevében nem az ausztriai császár uralkodására történik hivatkozás, hanem egyenesen a magyar király kötelmeit és jogait tárgyzó 1790-dik 3-ik törvényezikre, s e leiratban a király kimondja a megyéknek: én teljesíteni akarom a koronáztatás föltételeit; a ti törvényetek pedig engedelmisséget parancsol királyotok iránt azon időköz alatt is, míg megkoronáztatnánk.

Feltűnően fontosnak látjuk e leiratban a következő tételt: „ha a szigor az azon eszközeihez lennének kénytelenek nyulni, melyeket mellőzhetni legelőnkebb vágyunk, s ha aztán ezek miatt az országgyűlésnek általunk legőszintebben ohajtott megnyitása elhalasztatnánk, s az ősi alkotmányt egész kiterjedésében visszaállítása újra sajnálandó késedelmet szenvedne: az innen eredhető számos hátrányokért a felelőséget azokra háríttjuk, a kik a békés kiegyenlítés magasztos művét... megakadályozzák.

A leirat ezen tétele felette fontos. Itt határozottan ki van mondva, hogy az alkotmány egész kiterjedésében visszaállítása, tehát a „restitutio in integrum“ az uralkodó fölség szándéka; de másfelől oda van vetve, hogy ha ez a megyék által felhívandó szigorú föllépés miatt gátolva lesz, a megyék lesznek felelősök.

E tételben a legitim tartozások kockája el van dobva. E királyi szó kötelezi az ideiglenes kormányt, hogy alkotmányunkat egész kiterjedésében helyre állítsa.

Erre a megyék csak a felett határozhatnak: akarnak-e a törvény fegyvereivel győzni, vagy forradalmat akarnak.

A megyék csak legalis győzelemre törekedhet-

nek, következésképp most a vármegyék kötelessége, hogy az ellenkező magatartás által reájok hárítandó felelősséget a „restitutio in integrum“ iránt egyenest a jelenleg eszelekvő, s a helyzet természeténél fogva némileg még mind szabadabb kezű kormányra hárítsák vissza.

A megyék jogaik teljes gyakorlatába lépni akarva kimutatták, hogy ők teljes visszaállítást kívánnak, a kormány most és az uralkodó fölség azt mondja: „mi egész kiterjedésében vissza akarjuk állítani az alkotmányt; ám ha ti ebben gátoltok, reátok esik a felelősség.

Nézetünk szerint most a megyék feladata egy lépést sem tenni tovább, szorosan engedelmeskedni az ideiglenes kormány rendeleteinek, a mennyiben azok a nemzetre veszélyeseknek nem mutatkoznak. Április 2-ikéig semmi esetre sem vesz el a világ, akkor az ország együtt lesz, és az ország és király egyetértett elhatározása ellen úgy sem lesz szabad szegülnie semmi törvényhatóságnak.

Az ország együtt lesz? Adná isten. Éppen most hozzák a lapok a budai országgyűlésre meghívott helyhatóságok névsorát, de azok közt a Királyhágón inneni részből csak Kraszna, K-Szolnok, Zaránd megyéket, Kövár vidéket és Zilah várost látjuk.

Hogyan értjük ezt? Ha áll ama megyékre nézve az 1848-iki VI. törvényezik, miért nem áll a többi erdélyi megyékre s városokra nézve az éppen azután eső VII. törvényezik? — De reméljük e jogkérdés igazságos kifejlését, mert hisz imitt a leirat az uralkodó fölség aláírásával is szentesítve, melyben kimondatik: „az ősi alkotmány egész kiterjedésében visszaállítása“ iránti elhatározott szándék.

Magyarország törvényhatóságaihoz legfelsőbb helyről a következő kir. leirat küldetett:

„Első **Ferencz József**, Isten kegyelméből ausztriai Császár, Magyar, Cseh, Halics és Lodomer országok apostoli, ugy Lombardia, Velence és Illyria királya, Ausztria Főhercege stb.

„Midőn ezelőtt 12 évvel birodalmunk országglását átvévköz, ezt, országaink belsejét pusztító polgári háború s szinte minden államokat, sőt magát a birodalmat is veszélyel fenyegető rázkodások közepette eszelekvők.

„Az uralkodott szenvedélyek s ámitások, a rossz akaratnak zsarnoksága, a józanoknak pedig megriadása és tévedései s több szerencsétlen eseményeknek láncolata a birodalmunk fegyver általi megoldását tévké szükségessé.

„Nem vala szándokunk ezen szükségparancsok által erőhatalomnak megoldását országglásunk s a közállapotok maradó alapsáira tenni, csak azt akarók, hogy birodalmunknak annyi nehéz áldozatokkal megvédett s biztosított érdekei ne kockáztassanak, birodalmunk végleges szervezésénél pedig mitsem ohajtunk élénkebben, minthogy az östörvényes intézmények — a melyek iránti kegyelet érzetei különösen Magyarországnak népeinek szívében oly mélyen gyökereztek — lehetőleg gyorsan és épen tartva állítsanak vissza; a miben egyszersmind minden egyéb népeink is alkotmány-szerű intézmények előkészítésének és megalapításának teljes biztosítékát fogják föllelhetni.

„Ezen föladások keresztülvitelére bocsátók ki mult évi mindszenthó 20-dikán kelt elhatározásunkat.

„De béke, kiegyenlítés és kibékítés őszinte viszonzást, jóakaratot s egyenes közremunkálást, tartalék-gondolatok és szenvedélyes tulajtás nélkül igényelnek.

„Ismertük és éretten megfontoltuk vala azon aggodalmakat, melyek a magyar alkotmányos intézmények egy részének, birodalmunk minden államjogi viszonyai végleges szabályozása előtti visszaállítása ellen léteztek, de ezek nem tartoztathattak minket vissza azoknak, nevezetesen a helyhatósági tevékenység terén is leendő újja fölélesztéséről, miután azon meggyőződést tápláltuk vala, hogy bizodalom birodalmat szül s hogy nyílt szándék egy nemes indulatú és politikai értelességet nemzettel elismerő méltánylásra és becsületes támogatásra találand.

„De várakozásaink nem egészen teljesültek.

„Méréskelttel s engedékenységgel szemlélők a nyilvános élet első tulesapongásait; a kor felfleritelt irányzatának, az indulatok elfojtott kitérésének s a régen nélkülözött köztevékenység fölhevülésének tulajdonítván azokat.

„De most, midőn némely megyék a bizottmányok választásait arra használják föl, hogy azoknak tagjai közé egyeneket sorozzanak, kik birodalmunk fölállításának s uralkodási jogainknak kiengesztelhetetlen ellenei, kik küllelenséghez csatlakozva, országaink békéjét alatomos összeesküvésekkel és vakmerő lázításokkal veszélyeztetik; most, midőn az adórendszer jövő megalapítása körül elágazó nézetek tüzetes adómeztagadásra zsákmányoltatnak ki, mi az állam anyagi segélyforrásait elapasztja, a nép fogalmait meg-

zavarja és a köz állapotokra oly feszült irányzatot kényszerít, melynek könnyelmű vagy álnok képviselői magok is érezhetik, hogy azt a kormányhatalomnak tűrnie nem lehet; — most, midőn a legszükségesebb átmeneti intézkedések, melyeket a személyes és vagyon-bátorság s a magán viszonyoknak újabb bonyodalomaktól megoltalmazása tett nélkülözhetlenekké, türelmetlen sietéssel mellőztetni s fölforgatni szándékoltnak; — midőn egyes megyék, a közbátorság föntartásának türelme alatt a nemzetőrséget a köznéptelhetetisével fölállítani s fölfegyverezni készülnék; — midőn a megyebeli tisztviselők fizetésekének szervezésénél kormány-székeinknek kellő befolyása egészen mellőztetik és midőn egynemű megyék magukat, törvényes hatáskörrel megelégtelve, minden kormányzati behatáson kívül helyeztetik, és egy — törvényes jogaik korlátain massze túlterjedő független állást követelve, már szinte minden államhatalmakat magukhoz ragadni nem áttallanak; — mellőzhetlen kötelességünknek tartjuk, az alkotmányos szabadságnak oly célokra, melyek a jó rend fölbumlását idézven elő, végkövetkeztésekben forradalomra vezetnek — való fölhasználását hátráltatni s ily merész tulesapongásokat erőlyesen gátolni.

„Népeink bizodalmanak, rendezett alkotmány-szerű állapotok előállítása iránti szilárd szándékunkban megkellene ingattatni, ha ily törvénytelen merényleteket, melyeknek további fejlődése minden törvényes szabadságnak elenyészését követhetne, hosszabban tűrni tudnánk.

„Változhatatlanul megmaradván mult évi mindszenthó 20-án kijelentett szándékunknál, népeinknek, a nekik megígért alkotmány-szerű kifejlődést biztosítani, s Magyarországnak irányában mind azt, mit ígértünk, megmásholhatatlanul megtartani; éppen oly szilárdul vagyunk elhatározva a forradalomnak, akár nyíltan, akár álnokul törvényes alakba burkoltan lépjen az föl, — egész hatalmunkkal ellentállani, — a miben, mint nem kételkedünk, minden jobbakkal igaz hazfui érzelmében támogatást találanduk, kik engedni nem fogják, hogy az ujonnan fölébredt nyilvános élet békés kiegyenlítésének útján önzés vagy szenvedély születte akadályok gördítenek el, s a kormányzó hatalom legszentebb kötelességeinek teljesítésében éppen akkor anyagi erejére szoríttassék, midőn azt csupán szellemi hatalmának szükségessége támogatásán szeretni használni.

„Midőn tehát ebbeli akaratunkat és figyelmeztetésünket Magyarországnak minden hatóságaival tudatjuk, — hivatkozva egyszersmind az 1790: 3. t. cikkre, melynek koronáztatásunkat rmdelő részét önmagunk is minél előbb teljesíteni ohajtjuk, de melynek további tartalma Magyarországnak királyainak az alattvalói hűség minden kötelmeit megkoronáztatásukig is biztosítja, — rendeljük:

„1. Hogy minderről, hol a birodalmunk határain kívül tartózkodó hűtlens és felségsértő, vagy oly egyének választottak bizottmányi tagokul, kik birodalmunk ellenségeihez szegődve, ellenünk s az állam ellen jelenleg is vétkecs merényleteket terveznek, ezen választások semmieseknek és érvényteleneknek tekintessenek.

„2. Megparancsoljuk, miszerint az egyenes adó behajtásának s közvetett adózásonak megakadályoztatására irányzott mindennemű közvetlen vagy közvetett kísérletek vagy határozatok és bármilyen új adókivetések, szoros felelet terhe alatt mellőztessenek és minden efféle végzések rögtön megszüntettvén, foganatosításáról m. kr. helytartó tanácsunknak haladéktalanul jelentés tétessék.

„3. A jövő országgyűlési megállapodásig s illetőleg az országbiránk által teendő ideiglenes javaslatok fölötti intézkedésünkig, minden határozatokat érvénytelenséggel nyilváníttunk, melyek a m. évi mindszenthó 20-án kelt elhatározásaink által ideiglen föntartott törvénykezési intézkedések megszüntetésére, vagy tevékenységük megszüntetésére irányozták; utasítván egyszersmind az országban létező törvényszerűket, miként a még hatályban álló törvényeket és szabályokat az említett időszakig pontosan és lelkiismeretesen alkalmazzák; miután ezek az országának és egyeseknek érdekében véglegesen csak rendes törvényhozási tárgyalás útján, nem pedig egyoldalú helyhatósági határozatok által változtathatók meg, a nélkül, hogy a jogi viszonyok föloldhatatlan bonyodalmaiba sodortassanak.

„Miután az 1848-iki törvényeknek átvizsgálását s illetőleg módosítását, megszüntetését vagy megerősítését, ugy szinte azoknak mult évi mindszenthó 20-dikán kelt elhatározásainkkal kiegyenlítését, a folyó évi Szent György hó 2-án összehívandó országgyűlésre utasítottuk és azoknak tettleges életbeléptetése oly kérdésekkel függ össze, melyeknek egyoldalú, elhamarkodott megoldása, az elmult idő folyta alatt keletkezett s oltalmunkra számot tartó viszonyokat és érdekeket ugy Magyarországnakban, mint a többi tartományainknak, veszélyeztetné, s miután ezen törvényeknek hatálybaléptetésükkel összekapcsolt kérdéseknek elhatározása a legértebb megfontolás és meghányás tárgya, mely sem egyeseket, sem egyes megyéket nem illethet, ennélfogva az ezen törvények tettleges foganatosítása iránti kísérleteket szigorúan elűitünk, s azokat legkomolyabb eszközökkel akadályoztatni rendeljük.

„Ha a megyék részéről ezen meghagyások ellenében ellenszegülés tapasztaltatnék, a bizottmányi ülések be fognak tiltatni s maguk a bizottmányok fölffüggesztetni, vagy föloldtatni, — mi, a szükség ugy kívánván, anyagi hatalommal is foganatosítandó lesz.

„Mindezen rendeleteink egyedül a népeink közjávárló gondoskodásnak kötelmei által tétetvén szükségessékké, a

mennyiben atyáskodó legjobb szándékainkat újra meghiúsítva, s azokat folytonos ellenszeggel megakadályoztatva kellend sajnos tapasztalunk. — fájalmunkra, a szigornak azon eszközéhez lennénk kénytelenek nyúlni, melyeket megelőzhetni önmagunknak legelőkelőbb vágya; s ha aztán ezek miatt az országgyűlésnek általunk legőszintebben obajtott megnyitása ismét elhalasztatnék, miáltal a legfontosabb s legűgység kérdéseknak nemcsak Magyarországon, de egész központi Európában is megoldása, s az ősi alkotmányunk egész kiterjedésbeni visszaállítása újra sajnálandó késedelmet szenvedne, — az ezen köz kár s az innen következő számos és sokféle hátrányokért felelősséget nyugott öntudattal azokra hárítandjuk, kik a békés kiegyenlítésnek magasabb mértékét készakarva, vagy könnyelműleg megakadályozták.

„Mélyen áthatva ezen rendelésünk komolyságától, teljesítjük uralkodói ama kötelességünket, miszerint a Mindenható akarata s örökösödési jogunk erejével reánk bízott országunkat újabb viharoktól megóvjuk, s támaszkodva az igazi barátainknak belátására, jogainkra s az ezek áldására, bizalommal tekintünk azon pillanat bekövetkezésére, melyben legbiztosabb szándoka igyekezetünknek sikerét országunk kielégítésére és megnyugtatóra dicső elődünk szent koronájával biztosítva szemlélendünk.

„Kikhez egyébiránt cs. kir. kegyelmünk és kegyelmességünkkel állandóan hajlandók maradjunk.

„Kelt birodalmi fővárosunkban Bécsben, Ausztriában, Nagyboldogasszonyhava 16-án, 1861.

Ferencz József, s. k.

B. Vay Miklós, m. k.

Zsedényi Eduárd, m. k.

A románok n-szebeni gyűlésének eredménye. (Folytatása és vége.) N-Szeben, jan. 17., 1861. — Sietek előbbi két leveléhez még a tegnapi román bankett lehető hű leírását adni, nem tartván fölöslegesnek megemlíteni, hogy tegnapelőtt a herceg bált adott, a melyen Schaguna s többien jelen voltak a románok részéről. A bankett a „magyar koronához“ címzett vendéglő termében rendeztetett. Mintegy 120 egyén volt jelen. A főbb német hivatalnokokon kívül mind meghívás folytán a magyarok részéről jelen voltak Beldi, Apor, két Baresai, Horváth, Mezei, Gyarmaty, Kis Károly, b. Gerliczi, a szászok részéről Bruckenthal, Schmidt Konrád, Schuster, a városi orator s még néhányan; a többi mind román. Az ebéd kezdődött 4 óra után és fél 9-ig tartott. Ebéd felett a cs. kir. katonai bandák zenélt; az első zsúkat és reakciókat magyarok megtapsolták; azután játszott egy magyar románt és több csárdást.

Miután másfél óráig ültünk és eljutottunk a tésztaig, a melyet persze sült előtt szolgáltak fel, megkezdődtek a pohárköszöntések. Legelőször felkelt Sulucz érsek és egy, legalább félóraig tartó beszédében elmondta a román hisztóriát eredetűl; megemlíti szenvedéseiket a Kendiek, Bethlen, Bánfi s Józsi (alkalmasint István) idejében; rájött az ausztriai házra és végre Ferencz Józsefre, a diplomára, a Rechbergnek adott kézíratra és éltette a császárt. Román nyelven mondatván a pohárköszöntés, én, a ki csak a közönséges oláh nyelvet tördelem, igen sok helyt nem értettem.

Erre felkelt b. Saguna és szintén román nyelven monda egy köszöntést, éltetvén Erdély három nemzetét: a magyart, székelyt és szászt!

Utána következett megint Sulucz, poharat köszöntvén románul a hercegre (Liechtensteinra).

Most ismét Schaguna állott fel, hosszú magyar köszöntést mondott gróf Mikó és báró Kemény önmagukra.

Következett ismét Sulucz, a ki most magyarul éltette Erdély testvérmemetjeit!

Ekkor felállott báró Apor Károly és magyar részről Schagunának következőleg felelt magyarul: „Régi magyar szokás szerint felhívom báró Schaguna ő exóját pohárköszöntésre! Két okom van, hogy exodat erre felszólítsam; először, mert kegyelmességdet tekintem e vendégség gazdájának és így illő, hogy hazafias felkűszöntésemet önhez intézzem; és teszem ezt másodszor azért, mert ön ívott azon nemzetért, a melynek én is egyik csekély fia vagyok. Excellenciád meghívott bennünket nemzeti vendégségre ide, ezen épületbe, a melynek homlokzatán a felirat áll: „a magyar koronához!“ Ez alkalmat szolgált nekem, felkűszöntésem tárgyául a magyar koronát választani, a melynek fenntartásáért századok folytán annyi nemes hazafiai véré ontatott. Adja az ég, hogy a magyar korona felséges urunk és utódai homlokán régi fényben és dicsőségben tündölködjön! Adja az ég, hogy ezen fény és dicsőség fenntartására készek legyenek a magyar korona alá tartozó népek egyesülten, ha kell, véruket és vagyonukat áldozni! És adja Isten végül, hogy a magyar korona ortalma alatt minden népek egységben, békességben, testvérségben és alkotmányos szabadságuk teljes élvezetében boldogul éljenek!“ E szavakat meglehetősen harsányan ejlen követte.

Azután Schaguna ívott némétül „auf die Verbrüderung der verschiedenen Nationalitäten!“ — a herceg Suluczért és Schagunáért, a lugosi esperes románul Suluczért emelt poharat.

Most Schmidt Konrád felelt Apornak a korona felhozásáért szász értelemben, hogy a szászok a koronának hivallatolói voltak; áttért az egyetértésre és főkéllének nyilvánította, hogy a nemzeteknek nem kell tulfeszíteni követeléseiket. Előadás kissé szakadozott vala.

Következett újabb Schaguna. Ívott a cs. k. hivatalnokokért, bókokat mondott és nemzete részéről jó emlékek fenntartásáról tette bizonyossá. (A gyűlésen rosztala az eddigi rendszert és annak hivatalnokait — s annál nagyobb visszatekintéssel szült most ugyanazon szájából hízelt szavakat hallani.)

Erre felelt Lattermann, hogy a cs. k. hivatalnokok ő felsége parancsolatjából jöttek az országba; felelettel voltaképpen ő felségének tartoznak; szép ha Erdély nemzetei érdemeiket elismerik. Most már az idegenek el fognak távozni, mihelyt ő felsége parancsolni fogja. Sokan nehez-

szívvvel mennek, mert a vendégszeretetnek annyi emléket viszik magukkal! Éltette Erdély nemzetét.

Következett Baricz egy értetlen dictioval.

Ezután Gyarmati mondott csinos köszöntést, éltetvén a közös hont és beleegyeitvén egy költőnek Mátyás királyhoz intézett szavait, hogy „a király csak addig éljen, míg a honnak él!“

Ez alkalmat szolgált Baricznak felkelni és egy új dictiót mondott, a melyre hamarjában epithetont nem találók, a melyben felemlíti, hogy Mátyás király is oláh volt és az ő Erdélybeni születése Erdély autonómiáját, királysága Magyarország autonómiáját és Bécsben lakása az ausztriai monarchia feloszlatatlan egységét jelképezi. Schaguna felszólította, hogy ezen beszédet más nyelven is adja elő, mire ő azt némétül, mint mondá, monarchája nyelvében ismételte.

Végre a herceg, mint katona igen kurtán a nagy közös hazát éltette és ötöd fél órai ülés után eloszlottunk.

A románok szebeni gyűlésének jegyzőkönyve.

(Folytatása és vége.) — III. Ülés januárius 3/15-dikén, 1861. a rendes elnökség alatt. Báró Schaguna püspök megnyitja az ülést egy beszéddel, melyben a közhatalok vállalkozásának szükségességét mutatja meg. Megmutatja továbbá, mit a gyűlés is helyeselt, hogy a román nemzetnek nem lehet többé elfogadni a csupán magyar vármegyék és vármegyei székek s a csupán szász és székelyszékek régi elnevezéseit.

Popasu esperes ur előterjesztésére, miként a szászszékek elnevezése is, valamint a szász státusokbeli azon kifejezések, melyek a román nemzet nevére és önállására nézve gunyosak és botrányosak, szintén megannyi sérelmek: a gyűlés kijelenti, hogy ezen sérelmek kapcsolatban vannak a tegnapi ülésben kifejtettekkel és így legelőször ezen jegyzőkönyvbe s utasítatnak a közelebbi jövő országgyűlésre.

Ezután előterjesztette a bizottság egy választási törvény pontozatát, melyeknek szerkesztésével a tegnapi ülésben megbízottak.

Megkezdődvén az e javaslat feletti vitatkozások, a gyűlés következő pontokat állapított meg, melyek egy a román nemzetre nézve alkalmasabb választási törvény alapjául szolgálhatnak.

I. Czikk. Választási joggal bir, alapjában a földbirtok, kereskedési jövedelem, ipar vagy tüke, katonaszkódszani részvét és tudomány, de semminemű census.

II. Czikk. Választók a hazának mindazon fiai, kik nagykorúak, mint a kik nincsenek semmiféle gyámság alatt, sem mások szolgálatában és a kik nem voltak vagy nincsenek elítélve mint esküszegők, vagy család, tolvajok, rablók, gyilkosok, gyújtogatók, vagy bármely más bűnű.

Nők és idegenek nem birnak választási joggal, s nem is választhatók.

Megkivántatik még, hogy a választó birjon legalább egyikével a következő minőségeknek:

a) Birtok, földben vagy házban minden tekintet nélkül valamely tulajdon értékére.

b) Mesterség, kereskedés vagy saját gyár.

c) 50 ft o. é. évi jövedelem bármint saját tőkéből.

d) Jövedelemre való tekintet nélkül: a papok vagyis az egyházi rend minden tagjai valláskülönbség nélkül, bármely tudománytudorai, állam- és helyhatósági hivatalnokok, ügyvezők, intézeti igazgatók, tanárok, valamely akademiái társulat tagjai, gyógyszerészek, mérnökök, földmérők, köz- és községi jegyzők, községi tanítók és énekeztetők, (olvások).

III. Czikk. Minden választó, ha 24 évet betöltött, választható tekintet nélkül arra, hogy az illető választó területben van-e vagy nincs állandó lakásuk.

IV. Czikk. A választások közvetlenek. A szavazatok számitanak.

A felkiáltással választás szigorúan tilalmas, következőleg semmit ér.

V. Czikk. Ha a választás igazolása után bebizonyulna, hogy a választás bármely természetű vesztegetés által történt, a bűnösök a törvények teljes szigora szerint lakoljanak s az olyan választás megsemmisíttessék.

VI. Czikk. A követeknek utasítása lévén, azonnal vizsgálhatók lesznek, mihelyt az illető törvényhatóság meg fog győződni, hogy többé nem bírják és nem érdemlik meg a közbizalmat.

Ezen választási törvényalak cikkei feletti vitatkozás folytán Popu Augustin gyulafejevári esperes ur indítványozta, hogy fogadtassék el egyszerűen az 1848-ki erdélyi országgyűlés által megszavazott választási törvény.

A gyűlés egész komolysággal elhatározta, hogy a román nemzetnek nem lehet ezen 1848-ki választási törvényt elfogadnia, mivel

a) az erdélyi román nemzet 1848-ki május 3/15-dikén Balázsfalván tartott közönséges gyűlésében, mely törvényes módon nyitott meg főkegyelmszéki királyi biztosság által, magát „önálló s Erdély egyik kiegészítő részét tevő nemzetnek nyilatkoztatta az alkotmányos szabadság s jog egyenlőség alapján“ s követelte, „hogy semmiféle történelmi nélkülünk“ és az erdélyi országgyűlés mind a mellett visszavetette a román nemzet ezen jogok kérelmét s nem engedte meg, hogy az országgyűlésben részt vegyen a többi együtt lakó nemzetekkel egyenlően. Így tehát ezen törvény, valamint az 1848 előtti is mind nélkülünk készült.

b) A szóban forgó választási törvény a legközelebbi terrorizmus közepette határozottat vagyis inkább rögtönzöttet, mi bárhol is lerontja bármely törvény érvényességét.

c) Mert habár ő felsége Ausztria akkori császára és Erdély nagyfejedelem I. Ferdinánd, az akkori események rohamra és torlódásában szentesítette is azon törvényt, de soha ki nem hirdtetett, s a ki nem hirdtetett törvény nem kötelez.

d) Mert éppen maga az 1848-diki országgyűlés azon törvényt nem végeles, hanem csupán ideiglenes gyanánt alkotta s csakis azon esetre, míg annak segélyével átmege Magyarországhoz s azután önként felértéttet egészen.

e) Mert ő felsége a mostani császár és Erdély nagy

fejedelem 1860-ki decz. 21-ről az erdélyi udvari kancellária ideiglenes elnökéhez intézett kéziratában határozott kifejezésekben kívánja, hogy eszközöljön Gyulafejevárt egy értekezletet a különböző nemzetiségek, vallások és osztályok férfaiából, javaslatot készíteni az országgyűlés megállapítása és szervezése iránt, melynek illetékessége az 1860-ki okt. 20-ki diploma határai által van korlátozva; már pedig ezen határok között az 1848-ki ideiglenes, csupán egy, azon törvényben határozottan kijelölt különös esetre alkotott választási törvénynek semmiképpen nem lehet helye, mert ha lehetne, úgy érvényes gyanánt vétethetett volna az említett kéziratban, a mi pedig nem történt.

f) Végre mivel az 1848-diki választási törvényt elfogadni annyit tenne, mint általában tudomás nem venni Erdély önjugóságáról (autonomia) s lábbal tapodni az 1860-ki okt. 20-ki diplomát.

Mindezen alaprözetekből kiindulva a román nemzetnek nem lehet elfogadni, de még nem is szabad elismerni az 1848-ki választási törvény érvényességét.

Mindezekkel a román nemzet gyűlése teljességgel nem kívánja, hogy a választási törvény-minta fennérített pontozatai legkevésbé is korlátozzák egy alkotmányos törvényhozó hatalom illetékességét, hanem célja volt kimutatni, hogy mintegy minél elviek szerint óhajtaná a román nemzet tisztán alkotmányos uton alkotni és szentesíteni egy oly választási törvényt, mely megfeleljen ezen ország minden lakói, különösen pedig a román nemzet érdekeinek.

Ezután b. Schaguna Andre elnök részéről előterjesztés nyomán a gyűlés elhatározta, hogy azon román férfiak, kik a császár által a gyulafejevári országos értekezletre meg vannak hívva, a nemzet fiai lévén, tartsák magukat szorosban ezen nemzeti gyűlés határozataihoz, s ha ok, akár magán érdekből, akár más bármely okból eltérnének ezen határozatoktól, úgy tetteik előlegesen semmitörőnek, a román nemzetre nézve érvényteleneknek nyilvánítatnak. Ugyancsak nevezett elnök indítványára a gyűlés kijelenti, hogy ezen választási törvény-pontokkal nem akar egyebet, mint feltárni az egész román nemzet által óhajtott utat, a hazának szemléli és anyagi kielégítésére, a románok, mint nemzet jogok követelésének valódiságára s a haza nemzetei közti jó egyetértés elérésére; a román nemzet ugyanis kijelenti, hogy ragaszkodik a császár s Erdély nagyfejedelem iránt annyiszor tanúsított, valamint a saját vére és nemzetségeihez vesztetett s esküvel pecsételt hűségéhez, a minthogy örök feledést ígér s hogy senkinek sem fogja eddigi politikai hitvallását hibául tudni be, ezt azon reménnyel nyilvánítván, hogy a többi nemzetek hasonló barátsággal és testvérséggel fogják a román nemzetet ülni, s hogy senki a más nemzetektől viszont soha sem fogja hibául róni fel a román férfiaknak eddigi politikai hitvallását, hanem mindnyáján, mint ugyanazon egy hazának fiai fognak a közös kifejtésben összemunkálni alkotmányos uton s az egyenlőség, testvérség és nemzeti szabadság alapján, ha az egyetlen út, mely a többi együtt lakó nemzetekkel őszinte és tökéletes testvériségre s mindnyájunknak jólétére, boldogságára vezet. Amen.

Ezután az első ülésben kelt azon határozat következtében, miszerint a főpásztorok mellé állandó bizottmányi férfiak adandók, kikre fog a román nemzeti és vallási ügyek utólagosan bízni, elhatározta néhány férfi kinevezését. Maga a kinevezés azonban a következő ülésre halasztatott, s mitán az idő is későre haladt, délután négy óra lévén, a mai ülés bezárattat, a holnapi ülés kezdésétől délelőtti 9 órát tízvéig ki.

IV. Ülés januárius 3/16-dikén, 1861. a rendes elnökség alatt. A mai ülés megnyitása 9 órára lévén határozva, a titkárok nem mutathatták be mindjárt az ülés kezdetén az előbbi ülés tárgyalásairól szerkesztett jegyzőkönyvet; időhasználati szempontból tehát napirendre hozatott egy Szebenben januárius 3/16-ról kelt emlékirat, mely A. alatt mellékeltek. Ezen emlékirat a gyűlés 27 tagja által van aláírva s 8 pontot tartalmaz, mely nem arra volt szánva, hogy ezen ülésben tárgyalassék és ellátassék, hanem hogy tétessék át azon állandó bizottsághoz, melynek a tegnapi határozat következtében ma kell kinevezetűni, s a mely fel van hívva ezen emlékiratban, hogy annak tartalma szerint s az aláírt tagok akaratával összhangzólag járjon el.

Ezen emlékirat felolvastatott a gyűlésben s bárba az aláírt tagok nem kívánták az abban kifejtett pontok tüzetes tárgyalását, mindazonáltal a gyűlés áthatva a 4. pont nagyfontosságától, mely a capitulumokban s a volt két határszéli román ezred havasában lévő birtokokról szól, s résztvevő szálamokra indulva az azokban lakók helyzete és állapota iránt, valamint ezen oly nagy fontosságu ügyvel kapcsolatban, a nyugati erdélyi bavasok lakóinak, szintoly hirhadt és szomorú ügyét is fontolóra vévén, a gyűlés kijelenté, miként ezen két ügyet a legrokonoszenvesebben felkarolja s ajánlja az illető kezdeményezőknél, hogy terjesszék az állandó bizottság elébe egy kimerítő leírást az ily természeti sérelmeknek s tartsanak mindenképpen teljes ügyközségeket, mint a mely egyetlen út vezet azon visszaélések orvoslására, melyek történtek és még történni fognak ama helyek lakóinak birtokjogában. Az emlékirat b. pontjára a gyűlés egyik tagja azon észrevételt tévén, miként jelen van egy román jogtudományi tan fellállításának sürgető és legnagyobb szüksége: a gyűlés ezen észrevétel iránt teljes rokonszenvét nyilvánította.

Egyébiránt a fennezített emlékirat minden pontjai a kinevezendő bizottmány figyelmébe ajánltattak, mire a titkárok tudatván, hogy a tegnapi ülés tárgyalásainak szerkesztésével készen vannak, az felolvastatott, kiigazított és megállítatott.

Ezután a gyűlés a tegnapi ülésben javasolt állandó bizottság tagjainak megválasztásához fogott, s miután e bizottság elnökségét a két román főpásztor Sterea Siolutiu Sándor metropolita és b. Schaguna Andre püspök elvállalták, tagokul a következő 18 ur választottak:

Alduleanu János, cs. kir. feltörvényszéki tanácsos. Bo-loga Jakab, cs. k. felt. széki tanácsos. Macelariu Ilyés cs. k. ideigl. t. széki tanácsos. Vasciu Pál cs. k. iskolai tanácsos. Vestemau Antal, esperes. Pinciu János, jegyző. Baritiu

György. Puskari János, es. k. pretor. Axente János. Nicola Máté, es. kir. jegyző. Dr. Ratin János, ügyvéd. Moldovanu Demeter, es. k. tanácsos. Domsia György, es. k. tanácsos. Feti Spiridon, es. k. hiv. s. géd. Dr. Hodosi János ügyvéd. Alexi János, püspök. Lasaru Sándor, es. k. tanácsos. Bohe-tileu Sándor.

Ezzel az ülés bezártott 12 órakor délbén.

Elnök Sterka Siulutin Sándor metropolita ur azután beszédet tartott, melyben megköszönte a gyűlésnek, hogy annyi érdekeltséggel vett részt az ülések tanácskozásában, s ajánlotta minden tagnak, hogy hazamenőben győződjék meg mindenkit, hogy a románok a legbékésebb emberek s egy rossz gondolatuk sincs senki irányában. S ezzel a nemzeti gyűlést mostanra befejezettnek nyilvánította.

Elnök b. S. E. ur is tartott egy beszédet, melyben ajánlotta a románoknak a jellemzőságot s törhetlen férfiaságot, mert ha a román elveszti saját román nemzeti jellemét, többé nem román.

Végül lugosi prepost Moldovanu István ur intézett kegyeletteljes szöveget a két főpásztor urhoz, köszönetet mondván a gyűlés nevében mindkettőjüknek azon tapintatért és belátásért, melylyel a gyűlést vezették.

Mindkét főpásztor a legszívélyesebb és kitörőbb eljén-zés közt ment ki a tereméből.

Ezen nemzeti cselekvény örök emlékéül a jegyzőkönyv egész terjedelmében aláíratott az elnökök, titkárok s a gyűlés valamennyi tagjai által.

KÜLÖNFÉLÉK.

— A m. kir. helytartótanács kihirdeti az országgyűlést Budán apr. 2-kára, s a követválasztásról szóló felségi rendelkezést közre adja, mely az 1848-iki V. t. czikk alapján van feltevére. Horvát s Tótországnak az országgyűlésre leendő meghívása iránt utólagos rendelet fog kibocsátatni. A magyar városok és megyék közül összesen 335 követet küldenek, oda érve az erdélyi négy vármegyét, a mely az 1848-iki VI. t. czikk értelmében szintén visszacsatoltatott, míg a VII. t. czikk értelme ellenére a többi erdélyi vármegyék, s székes- és szászszékek és városok még nem hivatnak meg a budai országgyűlésre.

Ezen választási rendszabály a mint említők az 1848-iki törvény szövege, csak hogy abban a belügyminiszterium helyett, helytartó tanács van téve. A 3-dik §-ban az egyedül magyar nyelvre vonatkozó tétel ki van hagyva. A 11-dik §-ban esküből ki van hagyva e szó: „az ország törvénye szerint.“ A 15-dik §-ból e szó: „rovások.“ A 8-dik §-ban „közgyűlés“ helyett „bizottmány“ áll. A 41-dik §-ból kihagyatott e tétel: „a nemzeti becsület oltalma alatt.“ Az 52-ben e szó helyett „törvény“ ez áll: „szabály.“ Az 53., 54., és 55-dik §-ok mint Horvátország s végvidékre vonatkozó kihagyattak. Az 57-dik §. is, mely Pesten a gyűlésre alkalmas helyről intézkedik — kimaradt.

— E hó 24-ken tisztelettel kormányzói elnök ő nagyméltóságánál a fehérváriak 17 tagú küldöttsége, kik közt volt 3 román, 2 izraelita. A küldöttséget Szoboszló György vezette. Beszédjét, valamint ő nmaga szép választás közreadandjuk.

— A kolozsvári kisegítő pénztárgyűlés jövő febr. 2-ikan déltán 3 órakor a városház nagytermében tartandja közgyűlését, a melyre a tagok meghívotnak.

— K. ajtai Kosa József só-bányai és városi orvos föl-kéri előfizetési iktartóit, hogy „Vizaknai iblanyos konyha sösfürdő“ című munkájára tett gyűjteteket jelen hó végéig beküldeni sziveskedjenek Vizaknára a szerzőhöz. Az író kéri a pesti politikai lapokat e fölkerés átvételére.

— Bécsből jan. 20-kan írják: E hó 18-ról keltezett császári rendelet jelent meg 30 millió forint új önkéntes kölcsön fölvetését illetőleg. E kölcsön az országhatárok véde-sére szükséges nagyobb számú katonaság felállítására és a Magyarországnak adóhátralék által van indokolt. Az önkéntes aláírás jan. 21-dikén kezdődik, 100 forintos állami adósság-kötelezvényért 88 forint iratik alá. Ezen rendeletet aláírta b. Vay és Széchen gróf is.

— Bécsből január 21-dikéről írják a „P. Lloyd“-nak, hogy a semmisítő törvényszék magyar osztálya, valamint a legfőbb urbéri törvényszék folyó hó végén feloszlik és február 15-dikéig törvényszéket áll be. Az Erdélyt és esatolt részeket illető ügyek elintézésével egy tanács lesz megbízva, a mely a Bécsben maradó tanácsosokból fog alakittatni.

POLITIKAI HIREK.

— Az angol diplomatiának az iránti törekvései, hogy Poroszországot a Velence átengedését illető tervnek megnyerje, egészen felsültek, s az angol államférfiak ennél fogva jobbnak látták e tárgyat Bécsben meg sem említeni. Miután pedig Angolország a velencei ügynek békés uton eligazítását minden áron szeretné keresztülvinni, minthogy egy újabb háboru, ha nem két, de hat hónap multával is csakugyan újból Franciaország beavatkozását vonná maga után: angol részről a legnagyobb erőfeszítéseket teszik Turinban a végett, hogy a Velence elleni támadás legalább halasztással el s a diplomatiát időt nyerhesen valamely más, nem oly elfogadhatatlan kialkuvási tervnek kidolgozására. Nem esalódunk hát, ha az „Opinione“ ismeretes békeczikkében némi újmutatást látunk arra nézve, hogy a turini udvarnál e perczen az angol befolyás kapott tulsulyra. Egyébiránt több részről osztjuk azon nézetet is, hogy Franciaországnak koránt sincs kedve, sem szokása oly hamar hátrálni, sőt minden erőfeszítéssel igyekszik fenntartani a Victor Emanuelre való befolyását. A francia politika utai ugyan oly szövénnyesek, hogy senki se képes csak a legközelebbi fordulatot is bizonyossággal kijelölni, ámde e politikai célpontjai csakugyan meglehetősen ismeretesek,

s legalább némi biztossággal annyit mondhatni, mi az, mit Franciaország nem akar. Ide tartozik pedig mindenképp a velencei kérdésnek békés megoldása, mert hogy ezt öszintén óhajtan Franciaország, csak azok hihetik, a kik Napoleon császárt idealistának tartják, mintha valóban csak Olaszország egysége s szabadságának eszindjeért áldozná fel a francziák vagyonát s vérét. Ezelőtt két évvel lehettek még ily gyanutlan lelkű emberek, kik III. Napoleonról ily önzéstelen célokat tettek föl, azonban a mióta ő az olasz hadjárat első államásánál oly rögtön megállott, hogy főleg a kiérdemlett ostopénz behajtása után lásson, alkalmasint a legártatlanabb lelkek is meggyőződtek az iránt, hogy az olasz mozgalom különböző hajlái Franciaországra nézve csak megannyi lépcsők, a melyeken saját korántsem eszményi céljaira fölemelkedhessék.

A Velence miatti harc s Ausztriának újabb gyengítése volna egy ily másod lépcső, miáltal a Németországgal egy is aligha kikerülhető harc könnyítve lenne. Angolország a lehetőségig ellenszegülend ugyan a napoleoni politika ezen előre nyomulásának, azonban a közvélemény hatalma, melyet a brit kabinetnek minden más kormánytól inkább számba kelle venni, másfelől pedig a Francia- és Oroszország közti szövetségtől való félelem, áttörhetlen akadályokat vetnek az angol államférfiaknak utjába s elvégre mégis rákényszerítik ha bár csak mellékesen s akaratjuk ellenére is mindig a francia tervek előmozdítására. Azért ez idő szerint is számot tarthatni ahoz, hogy az Angliára nézt pillanatig kedvező árlat az olasz politikában rövid időn ismét megfordul s Cavour gróf hajója újból a napoleoni tervek árjába leend sodorva.

— Január 16-án van Ferencz király születése napja: e napon lesz a király 25 éves. A diplomatiái testület és a pápai nuntius felhasználták ez alkalmat, s Rómából elmentek a király üdvözlésére. Nagy dolgokat szándékoznak itt kivinni. A pápai hadügyminiszter Mgr Merode, ki már egy idő óta szorgalmasan toborzott, most pápai csapatokat küldött a nápolyi határra. Ismeretes dolog, hogy a király Gaeta elesése után a Abruzzokba akar vonulni. A „National“ tudni akarja, hogy Goyon tábornok e csapatmozgalmak miatt felvilágosítást kért Merode urtól, melyet azonban ez megtagadott. Goyon erre jelentést tett Párisba. Az „Independance“-nak jelentik Gaetából, hogy a vár úgy el van látva eleséggel, hogy bátran szembe nézhet a tengeri ostrommal is. Különös, hogy don Carlos egyetlen még élő fia, don Juan infans, az olasz egység mellé nyilatkozott, és Mária Krisztina nem éppen legitim elveken alapuló kormány ellen tiltakozik. A Trisztben meghalt Montemolin gróf, kit alig néhány óra mulva neje is követett, testvérét, don Carlos második fiát csak két héttel élte túl. Ő és neje, kik a Bécsben vörhenyben fekvő testvért meglátogattak, magukkal vi-vék a betegséget Trisztbe. Montemolin grófnő, II. Ferencz király testvére volt, 1820-ban február 29-én született. Tudva levő dolog, hogy don Carlos már 1845-ben legidősb fiára ruházta át a spanyol koronához legiti-m jogait, ellensége Mária Krisztina, Isabella királynő az I. Ferencz nápolyi király testvére.

— A Gaetától távozott francia hajóhadról most megint az a hír kering, hogy az parancsot kapott részint a dalmát partokon, részint pedig Montenegró tengeremlékén horgonyt vetni.

— Az adriai tengeren különböző piemonti hajók portyáznak, melyeknek nem lehet más céljuk, mint kémjáratokat tenni. A rendes ürügy természetesen a rossz idő.

— Napoleon császár mint tudjuk azt szalasztotta volt ki száján, hogy a francia fegyver csak „eszmékért“ harcol. — Tudjuk már, mert tapasztaltuk, mily anyagi dolgokba kellett végre is megtestesülni ezen eszméknek. Most újból mind határozottabban emlegetik, hogy a francia császár segélni fogja Olaszországot egységi eszméje vajdásában, ez eszme valószínűleg kész levén semlegességgel felhagyni, de azon föltét alatt, hogy a kivivandó eszmékért aztán Olaszország is adjon ujjolag a maga testéből, mint a multkor Savoyát és Nizzát, ugy majdan Szardínia és Elba szigeteit. Beszéli beszél a barát, de végre is alamizsnát vár.

— Páris, jan. 17. A „Pays“ és a „Patrie“ ismételve állítják, hogy a francia hajóraj, Gaetából eltávozás után, februárban újabb küldetést nyer. Előbb azt állítják, hogy a földközi tengeren fog czirkálni. Talán Syriába megy? Le Barbier de Tinn hajónagy titkos jelentéseiben azt jövendőli, hogy Gaeta a francia hajóraj eltávoztatása után, valószínűleg árulás által esik el. A szárd kabinet mérsékelt magaviseletével a tett embernek ellenében, nagyon meg vannak itt elégedve, e magatartás valószínűleg a Páris és Turin közt újabban, további tervek nézve történt megegyezés kifolyása. Különösen állítják, hogy Cavour gróf mindent el fog követni, hogy magának a parlamentben többséget biztosítson. A többi aztán magától megy.

A „Journal des Debats“-nak írják Turinból, hogy Garibaldi rövid idő mulva Konstantinápolyba szándékozik utazni. A garibaldisták még mindig a Magyarországból Ausztria ellen intézendő hadjáratról beszélnek. Garibaldi el van határozva, ez esetre Türrnek átadni a főparancsnokságot, s alatta egyszerű vezérőrnagyképp szolgálni.

— A „Pfalz. Ztg.“ szerint Poroszország határozottan kijelentette volna, hogy ha Franciaország részvesz Velence megtámadásában, a német szövetség háborút fog neki izenni.

— Berlin, jan. 19. A mai „Pr. Ztg.“ egy hosszabb cikket közöl a hesseni indítvány felett. A cikk először is az indítvány jogi részét tárgyalja, mondván: a kormány önmagával jöne ellenmondásba, ha segédkezet nyújtana oly egyletek ellen, melyeknek célja szellemi munkásság által törvényes utakon közreműködni a nemzet szorosabb összetartására. A német nemzet jogérzetével ellenkezik az, hogy jelenleg oly nemzeti törekvések üldöztessenek, melyek könnyen felismerhetők rokonságban állnak azon iránnyal, melyet maga a hesseni kormány is követett 1849-ben. A cikk azon megjegyzéssel végződik, hogy a carlsbadi végzések nem igen alkalmasak arra, hogy a nemzet életét törvényes kifejlődésben tartsák és a kisebb német államok tekintélyét növeljék.

— Vilmos királynak tábornokaihoz tartott beszéde még nagyobb érdeket ébreszt mint a trónbeszéd, mivel az utóbbiban csak a legszelidebb alakban van érintve az, a mi az elsőben szilárd és férfias nyelven lön kifejezve. A király beszéde azon szempontból indult ki: „hogy Poroszország elszigetelten áll“ s fejtegeti ennek okait, aztán a „tábornokok honfias érzelmeihez fordul“, mégpedig oly módon, mely mindnyájukra mély meghatást tön s azon tétellel végzi: hogy Poroszország harcolni fog, „vagy mindent elvesztendő vagy mindent megnyerendő.“ Az itt csak röviden vázolt beszéd hatását leirhatatlannak mondják.

— Syria is már az általános szavazat uralma alá jutott, mint a Stambulból közelebb közlött sürgönyből kitetszik. Anglia megkérdezett három ezer damaszkusi lakost, mindnyájan azt jelentették, hogy új veszélyek várnak a keresztényekre. Elég ok Franciaországra nézve, a syriai megszállást tovább is folytatni s tán Angolországnak is arra nézve, hogy a syriai kérdésben Franciaországgal kibéküljön.

— Stambulban bizonyos szerződésről beszélnek, melyet a porta Oroszországgal kötni szándékoznak: ez azonban alkalmasint a Lebanow herceg által Ali pasának tett azon ígéretére vonatkozik, hogy Oroszország segélyt nyújtand a portának, ha az kívánja beavatkozását. Beiruti tudósítás szerint Faud pasa közelebb mintegy ezer druzt fogatott el Libanonban, s több druzfőnököt kivégeztetett.

— Mint az „A. A. Z.“-nak a lengyel határról írják: „Daczára a német lapokban nyilvánuló kételyeknek, valósul hogy az Orosz- és Franciaország közötti viszony jelenleg a legszívélyesebb, s hogy Gortsakoffnak sikerült a császárt ismét egészen megnyerni a maga külügyi politikai nézetének, mely a Franciaországgal való szoros csatlakozásban tartja keleti terveinek sikerülhetését. Gortsakoff pedig fadjalom engesztelhetlen ellensége Ausztriának, s Porosz- és Németországnak sem barátja.

— Madridi levelek szerint Spanyolországnak nem sokára ismét sok dolga lesz otthon. Ezen levelek szerint ugyanis don Juan nak, ki most egyetlen követelője a spanyol trónnak, szándéka van kikötni Spanyolországban. Mint mondják, a progressistákkal szövetkezett. A kölni lap levelezője is írja, hogy don Juan infans, ki most mindkét fivérének halála után az egyetlen trónkövetelő, egy nyilatkozványt szándékozik kibocsátani Londonban, melyben minden himezés nélkül a spanyol koronát követeli.

— Ujabbak. — Páris, jan. 22. A tegnapesti Patrie írja: Hir szerint oly alku van folyamatban Orosz- és Angolország közt, melynek célja a dán-holsteini kérdés békés megoldásában egyetértést eszközölni. — A mai „Moniteur“, napi jelentésében ezeket mondja: „Hiszik, hogy az osztrák, spanyol, szász és portugál követek jelenléte Gaetában nem volt befolyás nélkül Ferencz király azon elhatározására, hogy az ellenállást tovább is folytassa.

— Egy genuai levél jelenti, hogy Hydra nevű moldvai gőzös, azon magyar menekülteket szállította ki Genuában, kik Kuza parancsára a dunai fejedelemségeket elhagyták. A porta ehhez hasonlót fog tenni, s má

is több magyar menekült, kik Konstantinápolyban tartozkodtak parancsot kaptak az elutazásra.

— Bécsi levelek szerint, mint a kölni lap párisi levelezője írja, a harczpárt túlsúlya vergődött volna az osztrák császár tanácsában. A magyarországi állapotok mint látszik, nagylendületet adtak ezen párt terveinek.

— Az észak-amerikai Egyesült államok már benne vannak a polgár-háborúban. Mint Washingtonból 8-ról írják, katonai erősítéseket indítottak dél felé. A charlestoni lakosság erőszakosan ellentállott egy hajónak, hogy a rajta levő hadicsapatokat kiszállítsa.

— Milanó, jan. 22. A mai „Perseveranza” szerint, Ascolinál összezsugorodott a felkelők és a piemontiak között. Ez utóbbiaknak 2 tiszt és 40 ember veszteséggel vissza kellett húzódnok, két nap múlva azonban begyí tüzérséggel ellátva, újra támadtak, Mozanot, St. Vitot és Rozarart lödözték: de a bourboni csapatok tulnyomósága miatt ismét bátrálni kényszerültek. Erős hadoszlop van utban a felkelők ellen. Messinában néhány francia legitimista küldöttet fogtak el.

T. és felelős szerkesztő DÓZSA DÁNIEL.

BÉCSI BÖRZE január 22-kén.

Állam-adósság.		penzben	áruban		penzben	áruban
5%-os nemzeti kölcsön	100 frt.	75.10	75.30	Ausztr. államvaspálya	283.—	283.50
5%-os metalliques	100 frt.	63.75	64.—	Nyugati vasut	182.50	183.—
Földtehermentesítések.				Pardubitz vasut	104.75	105.25
5%-os magyarországi	100 frt.	65.25	66.—	Tisza vasut	147.—	147.—
5%-os bánági, horvát és sláv	100 frt.	63.25	64.—	Déli vaspálya 60% (ex div.)	188.—	189.—
5%-os erdélyi	100 frt.	60.75	61.25	Károly Lajos vaspálya (ex div.)	172.—	172.50
Sorsjegyek.				Graz-Köflachi	108.—	110.—
Trieszti db.	100 ft pp.	116.—	117.—	N.-Szombati 1-ső kibocsátás	20.—	22.—
Dunagőzhajóz. társ. darabja	100 ft pp.	94.—	94.50	N.-Szombati 2-ik kibocsátás	60.—	64.—
Budai városközség db	40 ft a.é.	37.—	37.50	Váltók (devisek)		
Eszterházy	40 ft pp.	86.—	87.—	Három hónapra.		
Salm	40 ft pp.	35.75	36.25	Amsterdam 100 holl. ft (86 ft 52 kr a.é.) 3%	—	—
Pálffy	40 ft pp.	36.75	37.25	Augsburg 100 d. német ft (85 ft 90 1/2 kr) 3 1/2 %	128.50	128.75
Clary	40 ft pp.	34.—	34.50	Berlin 100 tallér (150 ft ausztr. értékb.) 4 %	—	—
St. Genois	40 ft pp.	36.75	37.25	M. Frankfurt 100 d. német ft (85 ft 90 1/2 kr) 3 %	128.75	129.—
Windischgrätz	20 ft pp.	20.—	20.50	Hamburg 100 márk-bankó ft (75 ft 85 kr) 2 1/2 %	113.50	113.75
Waldstein	20 ft pp.	24.—	24.50	London 10 font sterling. (100 ft 23 1/4 kr) 4 1/2 %	150.25	150.50
Keglevich	40 ft pp.	14.75	15.—	Páris 100 frank (40 ft 50 kr ausztr. ért.) 3 1/2 %	59.60	59.70
Részvények.				Pénznekem.		
Nemzeti bank ex div.)		720.—	722.—	Korona	20.75	—
Hitelintézet 200 frt.		154.30	155.—	Császári arany	7.11	—
Alsó-ausztriai esc. bank 500 frt.		566.—	568.—	Reccz arany	7.10	—
Duna-gőzhajózási társulat 500 ft pp.		398.—	400.—	Napoleon's or	12.04	—
Trieszti Lloyd 2-ik kibocsátása 500 ft pp.		140.—	150.—	Orosz imperiale	12.35	—
Budapesti lánchíd 500 ft pp.		400.—	404.—	Ezüst	50.—	—
Ejszaki vasut		1909.30	1909.50	A nemzeti kölcsön papir szelvényei	40.—	—

H I R D E T É S E K.

HIVATALOS.

(28) Sz. 12772 ex 1860. **Hirdetmény.**

A kolozsvári cs. k. kerületi pénzügyigazgatóság részéről ezennel közhírré tételik, hogy az országos pénzügyigazgatóságnak múlt év november hava 5-kéről 18837/384 számok alatt kelt engedélyre következtében, a közelebbi tavaszon, a helybeli cs. k. dohány raktárnál, annak céljához szellőztethetése és ez által a dohány anyagoknak jobb állapotban tartatása végett nemű kömüves, asztalos és lakatos munkából álló javittatások fognak elővetetni; mely javittatások végrehajtásául összesen 777 frt, 51 kr. azaz hatszáz hetvenhét forint és 51 kr osztrák ért. határozatott.

A fennebbi javítások kiadása végett, a fenn irt cs. k. kerületi pénzügyigazgatóságnál folyó év február hava 12-ik napján délelőtt 11 órakor nyilvános árverezési árverezés fog tartatni, mely időben a vállalkozni kívánók a fennirt összevagnak 10 % vala bánatpénzzel ellátva személyesen megjelenni, vagy pedig az említett bánatpénzzel ellátott írásbeli ajánlataikat a határozott nap a fent irt óráig ide benyújtani felszólítanak.

Az írásbeli ajánlatnak tartalmaznia kell, hogy a vállalkozó az árverezési feltételeket teljesen ismeri és magát azoknak minden feltétel nélkül alávetni kész.

Az ezen javításokról szóló irományok az említett cs. k. kerületi pénzügyigazgatóság levéltárában minden nap a délelőtti hivatalos órákban megtekinthetők.

A kolozsvári cs. k. kerületi pénzügyigazgatóságtól január hava 15-ik napján 1861.

NEKI HIVATALOS.

(29) Az Erdély - Kovásznai bányahatóságilag engedélyezett

„Transilvania vasmű-bányászáság” értesítvényt bocsátott ki, mi magyar, román és nyelven, alólírtán ingyen kapható.

Karvázy József.

(27) **Hirdetmény.**

Torda városának a városban benn levő, 1848-ban városra vetelt sarez kiűzhetése érdekében elzlogosított, közelebből kiváltott 3 ke-rekű malma január hó 27-én d. e. 9 órakor egy-több időre is, haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni Kolozsvárti külsőmonostort-czában 74 ház szám alatt.

vevő által azonnal a leverendő összeg egy ne-gyedére pótolatik ki. Egyébb feltételek a tanács-nál megtudhatók.

Torda, január 19-én, 1861.

(24) **Hirdetmény.**

A bethleni járásban Szamosújvár közelében fekvő Csaba-Ujfalvi helységben egy fekvő birtok, ur lakház s minden gazdasági épületekkel ellátva, melyhez 85 hold szántó, 25 hold kaszáló, 5 hold szőlőhegy, egy kised malom, ital mérési és árulási jog és nyolcz curialista tartozik, folyó és Szt-györgy napjától kezdve, három vagy a körülményekhez képest kedvező feltételek mellett

Értekezhetni Kolozsvárti külsőmonostort-czában 74 ház szám alatt.

(31)

SOMLYAY LÁSZLÓ

ajánlja a „CSIKÓS”-hoz címzett és jól rendezett

FÜSZER - KERESKEDESÉT

a lehető legjutányosabb áron.

Áruhelye:

Nagy-piacz, özv. Kuauusz Antalno háza alatt.

OTZSVT AVATMOS

(30)

26/1 1861.

(1-12)

Beküldetett.

A mi érdemtelen polgártársunk, fogorvos Popp úr Bécsben, az ő anatherin-szájvizének általános és akadálytalan üzletére az Éjszak Amerika összes szabad államaiban éppen most szabadalmat nyert. Ezen elemesri jeles szájjal fardhatatlanul előre törekvő fellátalójának ösztint szerezését kívánunk ezen cikknek az Oceanon tuli nagyszerűen kiterjedő kelendőségéhez, melyet E-uropa egész területén a jelenlegi pillanatban csakugyan legnépszerűbb fogszépitési szerek nevezhetni, és megvagyunk győződve, hogy ezen a legsőbb orvosi tekintélyek által ajánlott és ezer-féleképpen megpróbált készítménye az Oceanon tuli hölgyek öltöz-asztalain is nem sokára éppen oly szilárdan lesz meghonosodva mint az ő világban, hol az már régóta felsőbbek-és alsóbbak-nál méltán a legnagyobb kedveltségnek örvend. Az oly gyógy-és illatszer cikkekre Éjszak-Ame-rikában, mint tudva van, a külföldiek csak a legtrikább és különös tekintetűre méltó esetekben, s az illető egészség ügyi hatóságok részéről történt szoros megvizsgálás után nyerhetnek kis lla-gokat; de szerencsére nincsen ott többé oly tudori collegium, mely elég szűkkeblű és pedáns len-ne arra, hogy a már szabad üzletre bocsátott szépitési szerek közhirdetése modorába bele ele-gyednek és a készítőnek saját hirdetése fogalmazását önhatalmulag elébe szabná.

(10)

Uj biztosító társulat.

(7-9)

Van szerencsénk a t. cz. közönséget tisztelettel értesíteni, miszerint a „PHÖNIX”-czi-mű biztosító társulat 3,000,000 frt a lap tőkével birodalomszerte megalakulván s működ-ését elismert kedvező sikerrel a két magyar házra is kiterjesztvén, ennek alólírt főügynöksége a működése területébe eső Beszterce és Kövár vidékén, Beiső Szolnok, Doboka, Kolozs, Thorda és Küküllő megyékben, Aranyos, Maros, Udvarhely, Csik és Gyergyó székekben biztosításokat elfogad:

a) lak és gazdasági épületekre, gyárakra, serfőzők- és szeszegetőkre, ezek gépeire, fel-szerelvényeire és készleteire, továbbá szalmás terményekre, takarmány-neműekre épületekben vagy szabad ég alatt, marhákra, gazdasági eszközökre, árúkra, butoratra, kézműszerekre s egyéb ingóságokra, tűz, villám vagy tüzeset alkalmával lerombolás által okozandó károk ellen, — és

b) szárazon vagy vizen szállítandó árukra minden esetleges kár ellen.

A biztosítási feltételek a biztosító közönségre nézve összehasonlítólá leg több előnyt nyújtanak.

A díjak általában, de különösen szilárdabb biztosításoknál a legjutányosabban szá-míttatnak fel.

A károk pedig len lehet leggyorsabban vizsgáltatnak meg és a teljes kártérítés a szabályozás után tüstént és annál gyorsabban eszközöltek, minthogy a „Phönix”-folyó hó 12-én az első magyar általános biztosító — és ezen kívül szilárd alappal mű-ködő még más hat biztosító társasággal is kölcsönös viszbiztosítási szerződés-re lépett. —

E lényeges kedvezmények, melyek pontos megtartását szigorú kötelemünkhé nyilváníjuk, feljogosítanak minket arra, hogy a t. cz. közönség részéről minél nagyobb részvétre és elisme-résre számolhatunk, melyeket viszont pontos szolgálát és a biztosítási ténen ohajandó minden-nemű felvilágosítás önzéstelen kiszolgáltatása által törekedünk kiérdemelni.

Maros-Vásárhely, december 16-án, 1860.

A „Phönix” főügynökei:

Moldován és Czerbesz.

Iroda: Széchenyi-tér, 1081. sz.

Ditmar R. raktára

Moderateur lámpák

Csapó Sandor

kereskedésében gyári áron kaphatók.

Moderateur lámpaolaj

TAUFFER FERENCZ

fűszerkereskedésében.

Ditmar R. raktára